Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Lausuntopyyntö 20.12.2018, HE 259/2018

MAAHANMUUTTOVIRASTON LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN LAIKSI HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ TULLISSA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Maahanmuuttovirasto kiittää lausumismahdollisuudesta ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Henkilötietojen luovuttaminen viranomaisille

Maahanmuuttovirasto pyytää, että tiedonluovutussäännöksen eli henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettavan lain 19 §:n perusteluihin lisättäisiin maininta siitä, että tietoja voitaisiin luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona automatisoidusti niin, että pyytäjänä on organisaatio eikä yksittäinen virkamies. Teknisen käyttöyhteyden tai muun automatisoidun tiedon luovuttamisen hyödyt vähenevät merkittävästi, jos jokaisen yksittäisen tietopyynnön tekijänä täytyy olla yksittäinen virkamies.

Maahanmuuttovirasto tuo harkittavaksi mahdollisuuden muuttaa tiedonluovutussäännöksen eli 19 §:n 1 momentin 7 kohtaa yleisemmäksi 9 kohdan tavoin. Maahanmuuttovirasto kiinnittää huomiota erityisesti Maahanmuuttovirastollekin kuuluvien oleskelulupa-asioiden käsittelyä varten luovutettavissa oleviin tietoihin ja toivoo, että hallintovaliokunta voisi ainakin niiden osalta harkita vastaavaa yleisempää sääntelyä kuin Maahanmuuttovirastoa koskevassa tiedonluovutussäännöksessä (9 kohta) on käytetty. Jos tiedonluovuttamismahdollisuus olisi sidottu yleisemmin laissa säädettyihin tehtäviin, ei ajauduttaisi yhtä helposti tilanteisiin, joissa pienetkin toimivaltamuutokset tai nyt mahdollisesti havaitsematta jäävät lakisääteiset tehtävät saattavat aiheuttaa esteen tietojen saamiselle Tullilta.

Työviranomaiselle tiedon luovuttamisen mahdollistama säännös eli 19 §:n 1 momentin 8 kohta poikkeaa nyt sisällöllisesti henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksesta annetun hallituksen esityksen vastaavasta säännöksestä, mutta on yhdenmukainen henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun hallituksen esityksen vastaavan tiedonluovutussäännöksen kanssa. Maahanmuuttovirasto toivoo, että säännösehdotuksia verrattaisiin keskenään ja tavoiteltaisiin yhdenmukaista kirjoitusasua elleivät erot Rajavartiolaitoksen ja Tullin käsittelemissä henkilötiedoissa erityisesti edellytä yhdenmukaisuudesta poikkeamista. Säännösluonnosten kattavuus työviranomaisten tarpeisiin tulee myös varmistaa. Tämän hetkinen sanamuoto jättää epäselväksi voidaanko tietoja luovuttaa ns. kausityölain (907/2017) perusteella myönnettävän kausityöhön oikeuttavan luvan myöntämiseksi tietyissä tilanteissa tarvittavan osapäätöksen tekemiseksi. Tiedonluovutussäännöksen eli 19 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdissa käytetään käsitettä elinkeinonharjoittajan oleskelulupa kun oikea käsite olisi yrittäjän oleskelulupa.

PL 10, 00086 Maahanmuuttovirasto
puh. 0295 430 431
faksi 0295 411 720
PB 10, 00086 Migrationsverket
tfn 0295 430 431
fax 0295 411 720
P.O. Box 10, 00086 Maahanmuuttovirasto, Finland
tel. +358 295 430 431
fax +358 295 411 720

Henkilön perustietojen käsittely

Maahanmuuttovirasto esittää harkittavaksi, tulisiko Tullilla olla mahdollisuus käsitellä esitettyä laajemmin henkilön perhesuhdetietoja. Tullin toimivaltaan ja tämän lain soveltamisalaan kuuluvan asian yhteydessä kirjaamista seikoista voisi ilmetä tietoja asiakkaan taustasta, jotka voivat vaikuttaa hänen kansainvälisen suojelun aseman ja oleskeluoikeutensa uudelleen arviointiin. Tällaisia perheenjäsenten tietoja voisivat olla ainakin kansalaisuus ja kansallisuustiedot, syntymäpaikka- ja aika, kotipaikka ja oleskeluoikeutta Schengen-valtiossa kuvaavat tiedot.

Ylijohtaja Jaana Vuorio

Tulosalueen johtaja Kaj Välimäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 15.01.2019 klo 12:57. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan hallintovaliokunta, hav@eduskunta.fi

Tiedoksi Maahanmuuttovirastossa

- ylijohtaja
- kansalaisuusyksikön johtaja
- maahanmuuttoyksikön johtaja
- oikeus- ja maatietoyksikön johtaja
- tietohallintojohtaja
- turvapaikkayksikön johtaja
- vastaanottoyksikön johtaja